

KLUWER

Aanvullende reglementen

Met behulp van aanvullende reglementen kunnen wegbeheerders algemene verkeersregels aanpassen aan plaatselijke of bijzondere omstandigheden of bepalen waar maatregelen van toepassing zijn. In deze Mobiliteitsbrief vindt u alvast een aantal tips voor de opmaak van aanvullende reglementen. We geven ook wat meer uitleg over de interactieve reglementengenerator die dit in de toekomst zal vergemakkelijken.

Interview

“Aanvullende reglementen opstellen hoeft niet moeilijk te zijn”

“Met de interactieve reglementengenerator willen we het voor de lokale wegbeheerders heel wat gemakkelijker maken om aanvullende reglementen op te stellen”, dat zegt Els de Reynt van de afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid.

JERRY DE BRIE

“In de loop van dit jaar kan de generator opengesteld worden voor alle steden en gemeenten.”

Els De Reynt, Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid

Om op een bepaalde plaats een verkeersmaatregel in te voeren, moet de lokale wegbeheerder een aanvullend reglement opstellen. Deze reglementen moeten bezorgd

worden aan de afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid (BMV) van de Vlaamse overheid. “Over de opmaak van de aanvullende reglementen bestaan nog heel wat vragen en onduidelijkheden”, zegt Els De Reynt van BMV. “Onze afdeling staat dan ook steeds paraat voor de steden en gemeenten om advies te verstrekken over zowel procedurele, vormelijke als inhoudelijke aspecten van de aanvullende reglementen. We leggen momenteel ook de laatste hand aan een ondersteunende toepassing die de opmaak van de aanvullende reglementen zal vergemakkelijken. De eindmeet komt stilaan in zicht.”

Interactieve reglementengenerator

De ondersteunende toepassing die de opmaak van een aanvullend reglement voor

wegbeheerders moet vergemakkelijken kreeg als naam ‘de interactieve reglementengenerator’, of kortweg IRG. “De naam van de toepassing zegt precies waar ze in de praktijk voor staat: het genereren van aanvullende reglementen op een interactieve manier”, aldus Els De Reynt. “Door een aantal aanwijzingen en enkele concrete gegevens in te geven, maakt de wegbeheerder een volledig aanvullend reglement. De toepassing vertrekt van het verkeersteken dat de gebruiker wil plaatsen. Na die selectie geeft de toepassing de combinaties die met dat verkeersteken mogelijk zijn. Elke combinatie staat voor een eigen unieke maatregel. De gebruiker selecteert de gewenste maatregel, kiest vervolgens de gepaste plaatsbepaling en vult tot slot eventuele opschriften in. Op basis van die invoer van de gebruiker maakt de interactieve reglementengenerator een volledig artikel aan. Wil de gebruiker meerdere maatregelen in het aanvullend reglement, en dus meerdere artikels, dan doorloopt hij deze stappen net zo vaak als nodig.”

Testgroep

“De opmaak van de interactieve reglementengenerator nam heel wat tijd in beslag. We willen immers zo veel mogelijk tegemoet komen aan de wensen van lokale besturen en

politie, en koppelden daarom in verschillende fases terug met mensen uit de praktijk.”

“Eerst ontwikkelden we een prototype dat uitvoerig geëvalueerd werd en waardoor we een goed idee kregen van de technische mogelijkheden. Die testversie werd in 2009 tijdens provinciale infosessies teruggekoppeld met gemeente- en politiediensten. De reacties waren toen al positief. De ontwikkeling van de tekstgenerator ging daarna in augustus 2010 echt goed van start. De toepassing werd nog grondig aangepast en vooral uitgediept. Regelmatig werd de generator uitgetest door een gebruikersgroep. Begin juli 2011 is de reglementengenerator in productie gegaan met een testgroep, die tot op vandaag regelmatig terugkoppelt. Hun opmerkingen en wensen proberen we nu zo goed mogelijk te verwerken. We verwachten dat een definitieve versie in 2012 beschikbaar zal zijn voor alle steden en gemeenten.” De mobiliteitsbrief houdt u uiteraard op de hoogte als het zover is.

Vragen over de aanvullende reglementen of de interactieve reglementengenerator kunt u stellen via aanvullendereglementen@mow.vlaanderen.be.

Op pagina 4 van deze Mobiliteitsbrief vindt u meer uitleg over de huidige versie van de interactieve reglementengenerator die momenteel getest wordt door een testgroep.

Tien 'tips en trucs' bij de opmaak van

1 Enkel voor gebod of verbod

Enkel voor signalisatie die aan de weggebruiker een gebod of verbod oplegt, wordt een algemeen reglement opgemaakt. Ter verduidelijking bevat de omzendbrief MOB/2009/01 een lijst van verkeerstekens die zo'n gebod of verbod inhouden en waarvoor dus een aanvullend reglement vereist is. Deze omzendbrief vindt u op www.mobielvlaanderen.be (wetgeving en omzendbrieven).

2 Niet voor een bevestiging, aankondiging of herhaling

Een aanvullend reglement is daarentegen niet nodig voor verkeerstekens die

- een algemene verkeersregel bevestigen, zoals het verkeersbord B17 geplaatst op een kruispunt met voorrang van rechts. Dit is 'louter' een bevestiging van de 'voorrang van rechts'-regel;
- een verkeersmaatregel aankondigen of herhalen. Een bord C43 met onderbord '500m' of 'herhaling' vereist bijvoorbeeld geen aanvullend reglement.

3 Enkel voor permanente of periodieke situaties

Een aanvullend reglement bevat enkel maatregelen die een permanente of periodieke situatie regelen.

Brugge pakte de invoering van een speelstraat bijvoorbeeld goed aan met volgende vermelding: "in Torentje ... op zaterdag van

14.00 tot 18.00 uur, (wordt) het statuut van speelstraat ingevoerd ...". Deze maatregel herhaalt zich inderdaad met een zekere regelmaat en dus moet er een aanvullend reglement voor opgesteld worden. Wanneer men de speelstraat echter zou willen inrichten 'gedurende één week van 15 juli tot 22 juli 2012', gaat het om een maatregel van voorbijgaande aard. Hiervoor is dan geen aanvullend reglement vereist. Het tijdelijk karakter maakt dat de maatregel aanleiding geeft tot een tijdelijke politieverordening. Hetzelfde geldt voor proefopstellingen en signalisatie naar aanleiding van wegenwerken.

4 Beperk het besluit tot de essentie

Elk artikel van het besluit vermeldt alleen de essentie: welke verkeersmaatregel wordt waar ingevoerd en op welke manier wordt die daar aangeduid. Het is dus zaak alleen de maatregel te beschrijven en de locatie en signalisatie te specificeren. Het eigenlijke besluit uitbreiden met andere bijkomende informatie, zoals retributiebepalingen, aan wie en op welke manier bewonerskaarten worden uitgereikt, ... is niet aan de orde.

5 Signalisatie expliciet vermelden heeft voordelen

Signalisatie expliciet vermelden maakt het makkelijker om de aanduiding van de maatregel op zijn juistheid te beoordelen. De signalisatie moet immers voldoen aan het verkeersreglement en de plaatsings-

voorwaarden. Zo moet voor de afbakening van een zone '50' gebruik gemaakt worden van borden C43 met zonale geldigheid , in plaats van borden F4a en F4b (zie ook grotere afbeelding hieronder). Deze laatste zijn in het verkeersreglement immers voorbehouden voor de afbakening van de zone '30'. Ook opschriften op onderborden durven wel eens afwijken van de voorschriften. In het bijzonder voor de verkeersborden betreffende het stilstaan en parkeren is het opletten geblazen of het voorziene opschrift wel degelijk op de onderborden mag voorkomen. Weet ook dat borden met zonale geldigheid niet gecombineerd mogen worden met onderborden. Bijkomende opschriften verschijnen op het zonebord zelf.

De afbakening van een zone 50 moet niet gebeuren met de borden F4a met vermelding "zone 50" (linkse afbeelding, met rand, hetgeen eigenlijk niet bestaat), maar wel met borden C43 met zonale geldigheid (rechtse afbeelding)

6 Vermeld duidelijk de locatie

Aanvullende reglementen vermelden duidelijk de locatie van de verkeerstekens die ter uitvoering van de maatregel aangebracht worden. Voor de gebiedsdekkende maatregelen (zoals de blauwe zone) gebeurt dit bijvoorbeeld door alle begin- en eindpunten op te sommen. Houd er bij de afbakening van de zones ook rekening mee dat er op geen enkele plaats binnen de zone meer dan twee reglementeringen met zonale geldigheid van toepassing mogen zijn. Dit geldt niet voor de borden F4a en F4b die de zone 30 afbakenen.

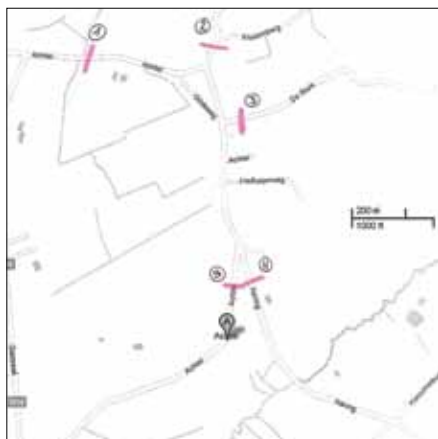
Dit hoeft niet ingewikkeld te zijn. Zo wist Rijkvovorsel de bebouwde kom 'Achtel' duidelijk af te bakken door de plaatsen op de in- en uitvalswegen te vermelden waar de begin- en eindezoneborden worden geplaatst. Als bijlage bij de aanvraag voegden ze ook ter verduidelijking een kaartje toe waarop het gebied in kwestie werd aangeduid:

Het bord B17 is louter een bevestiging van de 'voorrang van rechts'-regel en vereist dus geen aanvullend reglement.

aanvullende reglementen

- “Achtel, voor de woning met huisnummer 102 ... (punt 1);
- ...
- Achtel, voor de woning met huisnummer 26 ... (punt 5).”

Door op een plan de punten aan te stippen en te verbinden krijgt men een goed overzicht van een zone. Zo kan onder meer nagegaan worden of de zone wel volledig afgebakend is. Voor signalisatie met zonale geldigheid maakt de kaart ook meteen duidelijk dat de maatregel zich uitstrekt over meer dan één weg en daarmee voldoet aan art.6.7.6 van het MB11/10/1976.

7 Ieder regelt alleen op zijn grondgebied maar samenwerken is mogelijk

Soms is het opportuun dat aaneengrenzende gemeenten een grensoverschrijdende maatregel treffen. Zo zijn Anzegem en Wortegem-Petegem bijvoorbeeld overeengekomen een zonale tonnagebeperking in te voeren. Beide hebben zich bij de opmaak van de aanvullende reglementen gehouden aan het decreet betreffende de aanvullende reglementen dat vastlegt dat elke gemeente aanvullende reglementen vaststelt op de wegen die zich op haar eigen grondgebied bevinden.

Vooraleer een grensoverschrijdende maatregel in te voeren, is overleg tussen de betrokken gemeenten essentieel. Anzegem en Wortegem-Petegem vermeldten elk het resultaat van het overleg in de overwegingen van hun aanvullend reglement. Elk van beide stelde een aanvullend reglement op voor de signalisatie op het eigen grondgebied: Anzegem vermeldde alle grenspunten van de zone op haar grondgebied, Wortegem-Petegem deed hetzelfde voor haar grondgebied. Met het kaartje dat als bijlage werd toegevoegd, blijft het overzicht op de gehele grensoverschrijdende zone bewaard.

De aanwijzingsborden in Achtel (Rijkevorsel) bakenen de bebouwde kom waterdicht af.

8 Verlies de vormvereisten niet uit het oog

Een gemeentelijk aanvullend reglement bevat altijd volgende elementen:

- De goedkeuring door de gemeenteraad of in geval van delegatie door het college van burgemeester en schepenen. De goedkeuring is uiteraard ondertekend. Dit bevestigt dat het aanvullend reglement effectief is goedgekeurd in de vorm waarin het wordt bekendgemaakt.
- De wettelijke randvoorwaarden (telkens voorafgegaan door ‘Gelet op...’). De wettelijke randvoorwaarden die in elk aanvullend reglement thuishoren zijn terug te vinden in het model van aanvullend reglement in de omzendbrief MOB/2009/01.
- De consideransen of overwegingen (telkens voorafgegaan door ‘Overwegende...’). Dit zijn de elementen die aan de basis liggen van de genomen maatregelen. Ze vermelden de motieven voor de genomen maatregelen. Hieruit moet blijken of er weloverwogen te werk werd gegaan. Ook kan hieruit afgeleid worden of de genomen maatregelen overeenstemmen met het beoogde doel. Zo is er duidelijk iets fout gelopen als de overwegingen wijzen in de richting van een parkeerverbod voor voertuigen + 3,5 ton (E9a P “3,5t max”), terwijl de aan te brengen signalisatie in het besluit wijst op het voorbehouden van parkeerplaatsen voor voertuigen +3,5 ton

(E9a P “+3,5t”). De overwegingen vermelden ook de wegbeheerder(s) van de betrokken wegen. Afhankelijk daarvan zal het aanvullend reglement ter kennisgeving, dan wel ter goedkeuring moeten worden overgemaakt.

9 Vervang steeds bij wijziging

Gezien zijn reglementair karakter, wordt verondersteld dat elk aanvullend reglement duidelijk is en eenvoudig te raadplegen. Wanneer bepaalde maatregelen in een bestaand aanvullend reglement vervangen moeten worden door nieuwe maatregelen, is het dan ook aangewezen het ‘oude’ reglement in zijn geheel op te heffen en te vervangen door een nieuw besluit dat in zijn totaliteit uitwerking krijgt. Om aan te geven wat gewijzigd werd ten opzichte van voorgaande reglementering kan de uiteindelijke wijziging in vet aangegeven worden.

10 Denk aan het milieu

Om de papierberg te verkleinen, is het aangewezen het aanvullend reglement in te scannen en te mailen via aanvullendereglementen@mow.vlaanderen.be. Wanneer het aanvullend reglement toch per post worden opgestuurd, volstaat één exemplaar van het besluit. Door op de begeleidende brief een contactpersoon te vermelden, vergemakkelijkt dat eventuele bijkomende communicatie.

Interactieve reglementengenerator: een tipje van de sluier

Momenteel wordt de interactieve reglementengenerator getest door een groep testpersonen. Op deze pagina lichten we kort de vier eenvoudige stappen toe die nodig zijn om binnen de reglementengenerator een aanvullend reglement te genereren.

1 Een verkeersteken zoeken

De opmaak van een artikel voor het aanvullend reglement start bij het verkeersteken dat moet aangebracht worden om de toestand op het terrein te regelen. Uiteraard worden er enkel verkeerstekens aangeboden waarvoor een aanvullend reglement moet opgesteld worden.

De eerste stap is het juiste verkeersteken kiezen. In de interactieve reglementengenerator worden enkel die borden en tekens aangeboden waarvoor een aanvullend reglement moet opge- maakt worden. Vergissingen zijn dus niet meer mogelijk.

2 Een maatregel selecteren

Eens het verkeersteken geselecteerd is, kan uit alle mogelijke combinaties waarin dit verkeersteken kan voorkomen, de gewenste maatregel gekozen worden. Deze lijst kan soms lang zijn. Daarom wordt de selectie vergemakkelijkt door een aantal selectiemogelijkheden aan te vinken.

De lijst is zo volledig mogelijk. Denk je als gebruiker toch een bepaalde maatregel te

missen, dan mail je best naar aanvullendereglementen@mow.vlaanderen.be. Misschien ontbreekt er inderdaad een maatregel maar misschien moet er helemaal geen aanvullend reglement voor de betreffende situatie opge- maakt worden.

3 De maatregel aanvullen

Vervolgens kan de maatregel aangevuld worden door de gewenste soort plaatsbepaling te selecteren. De term 'plaatsbepaling' staat voor de zinsnede die de locatie weergeeft zoals bijvoorbeeld 'van ... tot ... in de richting van ...'.

Normaal gezien zal u in het voorziene aanbod uw gading wel vinden. Zijn er toch vragen, dan kan u uiteraard mailen naar aanvullendereglementen@mow.vlaanderen.be.

Verder kunnen in deze stap ook eventuele opschriften op het gekozen verkeersbord en/of onderbord aangevuld worden.

Met de interactieve reglementengenerator worden maatregelen in hun volledige vorm aangeboden. Dit wil zeggen dat in elk artikel vermeld wordt welke maatregel waar wordt ingevoerd (locatie) en hoe die wordt aange- duid (signalisatie). Vermeldingen zoals 'in straat X worden een aantal verkeerswijzigin- gen doorgevoerd', die we moeilijk kunnen beoordelen op wettelijke correctheid, probe- ren we op deze manier tegen te gaan.

4 De plaatsbepaling aanvullen

Tot slot wordt de plaatsbepaling met de con- crete gegevens aangevuld. Hints bij de invul-

velden zorgen ervoor dat de gebruiker weet wat er moet ingevuld worden (bijvoorbeeld huisnummer of ander herkenningpunt) en waarop hij/zij daarbij moet letten.

Eens alle maatregelen werden toegevoegd, kan een afdrukvoorbeeld van het ontwerp van het aanvullend reglement opgeroepen worden.

Reglementering over de aanvullende reglementen kunt u terugvinden in:

- Decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens;
- Besluit van de Vlaamse Regering van 23 januari 2009 betreffende de aanvullende reglementen en de plaatsing en bekostiging van verkeerstekens;
- Omzendbrief MOB/2009/01 van 3 april 2009 betreffende de gemeentelijke aanvullende reglementen op de politie over het wegverkeer;
- Dienstorder MOW/MIN/2010/01 van 11 januari 2010 betreffende de procedure voor aanvullende reglementen op gewestwegen beheerd binnen het Vlaams Ministerie van Mobiliteit en Openbare Werken.

Goed om weten

Herziening mobiliteitsconvenant

Om de werking binnen het mobiliteitsconvenant te optimaliseren is er gestart met de voorbereiding van een aangepast decretaal en reglementair kader dat nauwer aansluit op het decreet van 20 maart 2009 betreffende het mobiliteitsbeleid. Rekening houdend met de gemeenteraadsverkiezingen in oktober 2012 wordt vooropgesteld dat het nieuwe systeem niet voor 1 januari 2013 zal starten.

Mobiliteitsagenda

Wie nog een agenda voor 2012 van de Vlaamse

Stichting Verkeerskunde wil ontvangen, mag een mailtje sturen naar els.hendrickx@verkeerskunde.be, met vermelding van naam en adresgegevens. De agenda wordt u dan zo snel mogelijk toege- stuurd.

Mobiliteitsacademie

De Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) en het instituut voor Mobiliteit (iMob) van de Universiteit Hasselt organiseren onder de vlag van de Mobiliteitsacademie opleidingen voor mobiliteits-

professionals. Dit voorjaar: introductie cursus verkeerskunde - mobiliteit en evenementen - vracht- vervoer - verkeersmodellen - vergevingsgezinde wegen - mobiliteit op plattelandswegen - groen- voorziening en verkeersveiligheid - verkeersregle- mentering - conflict- en gedragsobservatie - spe- cifieke opleidingen voor rij-instructeurs.

Meer info: www.verkeerskunde.be (kalender)

Actuele 'goed om weten'-berichten vindt u op www.mobiervlaanderen.be/overheden

Website: www.mobiervlaanderen.be/overheden. Abonnement: www.mobiervlaanderen.be (tijdschriften en nieuwsbrieven). Redactie en Vormgeving: Kluwer. Redactieadres: Sandra De Bel, Kluwer, Motstraat 30, 2800 Mechelen, sandra.debel@kluwer.be. Redactieraad: Dominique Amele (Dep.MOW), Filip Boelaert (kabinet minister Crevits), Erwin Debruyne (VMSG), Anneleen De Smedt (Agentschap Wegen en Verkeer), Karen Landuydt (Dep.MOW), Kurt Marquet (VSV), Willy Miermans (Hogeschool voor Verkeerskunde), Marc Nuytemans (De Lijn), Dirk Verhoeven (Dep.MOW). Verantwoordelijke uitgever: ir. Fernand Desmyter, Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), Koning Albert II-laan 20 bus 2, 1000 Brussel. © 2011 Vlaamse overheid Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

De Mobiliteitsbrief biedt lokale overheden informatie over hoe een lokaal duurzaam mobiliteitsbeleid uitgewerkt kan worden in samenwerking met andere partners en overheden. Alle Vlaamse burgemeesters, schepenen voor mobiliteit en alle geïnteresseerde mobiliteitsprofessionals krijgen een exemplaar. Wie een gratis abonnement wenst, kan zich inschrijven via de website: www.mobiervlaanderen.be/overheden (Publicaties - Mobiliteitsbrief)

FSC
www.fsc.org

MIX

Papier van
verantwoorde
herkomst

FSC® C014767

